

BELEIDSPLAN

De Kleine Duiker 2023-2028

1. Inleiding

Stichting De Kleine Duiker is opgericht op 7 oktober 1991. Medio 2003 werd begonnen met de daadwerkelijke inrichting van het erf en het oprichten gebouwen. Intussen is veel gerealiseerd en kan vooruit worden gekeken. We doen dit door een nieuw meerjaren beleidsplan op te stellen en missie en visie te actualiseren. Duidelijk is dat de komende jaren ingezet wordt op doorontwikkeling van de horeca, onder het motto van vulling naar voeding. Het boerderijterras wordt uitgebouwd naar een informele lunchroom waarbij producten van de boerderij gebruikt gaan worden. De zorg deelnemers van Humanitas DMH en Horses en Co zijn de gastheren en gastvrouwen in Smaaklokaal 't Duikertje.

Het is onder meer het voornemen voor de op te starten eigen zorg een aparte stichting De Groene Duiker, in het leven te roepen. Deze stichting stelt mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in staat natuurinclusief te werken, te leren en te ervaren. Deze zorggroep gaat naast sociale projecten in de gemeente Barendrecht eveneens het pas geplante eerste deel van het voedselbos op het terrein van De Kleine Duiker (DKD) verzorgen.

De boerderijeducatie wordt in de jaren 2023- 2025 uitgebouwd. De achterliggende gedachte is dat elke Barendrechtse basisschoolleerling een keer in zijn leven op de boerderij geweest moet zijn om te leren en te ervaren hoe ons voedsel geproduceerd wordt en te weten waar ons eten vandaan komt. In deze beleidsvisie worden bovenstaande ideeën verder uitgewerkt.

2. De geschiedenis en de omgeving

Gestart met de ambitie om een museumboerderij met landbouw uit de jaren 50 met grupstal (stal waarin koeien vastgebonden naast elkaar staan) en paardentractie te creëren evolueerde het tot een (kinder)boerderij met zoogkoeien, geiten, schapen, varkens, paarden/ pony's, kippen, konijnen, bijen en ezels. De dieren zijn voornamelijk van Nederlandse herkomst, zoals Witriksen, bonte geiten, Texelaars en Veluwe heideschapen, landvarkens en diverse kippenrassen zoals Barnevelders en Hollandse blauwe.

Inmiddels zijn de stallen aangepast aan een hogere standaard met betrekking tot dierwelzijn. De grupstal is verdwenen en de koeien hebben een losloop stal met zand paddock. Sinds twee jaar lopen de koeien 's zomers in het natuurgebied de Zuidpolder. De varkens en kippen hebben een uitloop. De schapen zijn 's zomers op het land of op de dijken die De kleine Duiker beheert. Het grond areaal bestaat uit 15 hectare weiland met sloten , 5 hectare natuurgrond voor beweiding en 3 hectare dijk

percelen voor schapen beweiding. Afgelopen najaar is een eerste gedeelte van een voedselbos/fruitgaard aangeplant.

Een gedeelte van de weilanden wordt gebruikt voor een Paddock Paradise. Tussen de weilanden zijn geasfalteerde fiets/wandelpaden die ook door landbouwvoertuigen van De kleine Duiker worden gebruikt.

Er wordt één keer per jaar gehooid voor de wintervoorraad voor de dieren. Er moet hooi en kuil bijgekocht worden. Verder worden de weilanden rondom de bedrijfsgebouwen beweid door schapen, geiten en pensionpaarden.

De Kleine Duiker ligt op een strategisch interessante plaats. Aan de noordkant het stedelijke gebied en aan de zuidkant een recreatief aantrekkelijk gebied dat aansluit aan de Oude Maas. De oever van de Oude Maas maakt deel uit van de Natura 2000, een door het rijk aangewezen ecologische zone.

De boerderij ligt aan de rand van een natuurgebied, waar veel inwoners een wandeling maken. Dit gebied, de Zuidpolder wordt beheerd door Staatsbosbeheer in opdracht van Recreatieschap IJsselmonde en Gemeente Barendrecht

De Blauwe Verbinding biedt de mogelijkheid om per kano van de Zuidpolder naar het Zuidplein te varen. De ligging maakt de Kleine Duiker bij uitstek tot een publieksvoorziening. Het gegeven dat een TOP (Toeristisch Overstap Punt) naast de hoofdtoegangspoort van de KLD werd aangelegd benadrukt deze positie.

3. Wat is De Kleine Duiker

Oorspronkelijk is begonnen met het idee een 'levend landbouw museum' te realiseren van rond 1950. Later is, door het omzetten van landbouwgronden naar recreatie en natuurgebieden door de gemeente, de doelstelling aangepast. In eerste instantie naar recreatieboerderij, met toen nog pensionpaarden. Een aantal jaar geleden werd de zorgtaak vergroot met de verhuur van de

paardenboxen en andere faciliteiten aan zorgaanbieder Horses en Co. Tevens hebben Het Kwekerijtje met plantenverkoop en voorbeeldtuinen, Paddock Paradise, een natuurlijke leefomgeving voor koudbloed paarden en pony's en de imker een plaats op De Kleine Duiker. Er vinden nog steeds veel recreatieve activiteiten plaats maar die zijn minder grootschalig dan voorheen. De boerderij bestaat nu uit het erf met diverse opstallen en daaromheen de weilanden.

De Kleine Duiker heeft een gebruiksovereenkomst met de gemeente Barendrecht voor het gebruik van ca. 17 ha in de Zuidpolder. De overeenkomst loopt tot 2025 en moet dan worden verlengd c.q. vernieuwd. De stichting heeft in de loop van de achterliggende jaren een wagenshuur met vernieuwde horeca, 6 stallen, een kapschuur en een accommodatie voor Humanitas DMH gerealiseerd. Eén van de stallen is geschikt gemaakt voor zorg activiteiten van Horses en Co.

De Kleine Duiker is inmiddels een multifunctioneel landbouwbedrijf. Het van oorsprong als museumboerderij gestarte bedrijf volop in ontwikkeling. Van museumboerderij doorontwikkeld richting kinder- en recreatieboerderij waarbij evenementen de dragende pijlers waren. Echter, achterhaald door maatschappelijke ontwikkelingen, is de focus naast veehouderij/landbouw verlegd naar de neventakken zorg, horeca, boerderijterras en educatie. Waarbij de boerderij de verbindende factor voor alle pijlers is.

Overzicht van het erf

4. Missie en visie

Het bestuur streeft ernaar de positie van De Kleine Duiker de komende jaren te versterken. De financiële basis moet worden verbreed, waardoor de continuïteit beter wordt gewaarborgd. Daartoe is de volgende missie ontwikkeld.

‘De Kleine Duiker is een levende en levendige plek waar men graag komt en zich welkom voelt. We werken met respect, aandacht en zorg voor mens, dier, natuur en omgeving. We laten zien, voelen en beleven waar ons voedsel vandaan komt. We laten ruiken en proeven hoe onze producten smaken. We laten je genieten van de rust en de ruimte. Allerlei activiteiten komen samen op de boerderij. Ze versterken elkaar en samen maken ze van De Kleine Duiker een echte buurtboerderij. Daardoor heeft De Kleine Duiker een eigen, unieke positie in de (Barendrechtse) samenleving.’

De uit de missie voortkomende visie omvat de volgende uitgangspunten:

- Landbouw en veeteelt bedrijven op een natuurinclusieve en diervriendelijke manier en de verkoop van regionale agrarische producten;
- Een fijne, schone en veilige werkplek voor iedereen (medewerkers, cliënten van Humanitas, cliënten van Horses en Co, vrijwilligers en bezoekers etc) die verbonden is aan De Kleine Duiker;
- Aandacht voor milieu en duurzaamheid;
- Een hartelijk en gastvrij onthaal voor bezoekers;
- Recreatie, door het organiseren van passende activiteiten en de aanwezigheid van het Smaaklokaal en boerderijterras;
- Voedsel-, natuur- en milieu-educatie voor scholieren en andere doelgroepen;
- In gezamenlijkheid zorgen we voor De Kleine Duiker;
- Een ontmoetingspunt waar verschillende activiteiten (kinderpartijtjes, publieksevenementen en bedrijfstrainingen) worden georganiseerd; deze activiteiten dragen bij aan de sociale cohesie.
- De medewerkers, cliënten en vrijwilligers zijn het visitekaartje van De Kleine Duiker.
- Een nadere uitwerking van visie en profiel treft u in paragraaf 6.

5. De huidige activiteiten

De Kleine Duiker is 363 dagen per jaar geopend voor publiek. De huidige activiteiten vloeien niet noodzakelijkerwijs voort uit de nieuwe missie en visie. De activiteiten zijn onder meer de volgende:

- Landbouwactiviteiten veelal veeteelt gerelateerd;
- Horeca activiteiten (exploitatie Smaaklokaal en boerderijterras);

- Kinderboerderij (konijnen, kippen, varkens, koeien, ezels, paarden, schapen en geiten);
- Zorgboerderij (dagbesteding , begeleid door Humanitas DMH en coaching en training door Horses & Co en de start van de DKD zelf als zorgboerderij);
- Natuurlijke begrazing in een deel van de Zuidpolder;
- Paardenpension (10 pony's van Horses en Co);
- Paddock Paradise (6-8 buiten-paarden en 6 shetlanders van particulieren);
- Het Kwekerijtje;
- De imker;
- Faciliteren, organiseren workshops en/of faciliteren (kleinschalige) activiteiten zoals de streekmarkt;
- Verhuur kano's;
- Speeltuin;
- Educatieve projecten met natuur- en milieuorganisaties en oa. Lentiz Groencollege;
- Tellen van vlinders en insecten, als lid van boeren insectenmeetnet agrarische gebieden BIMAG;
- Weerstation KNMI;
- Aanbieden van stageplekken;
- Onderhoud materieel, weilanden en opstallen en andere faciliteiten (paddock, rijbak e.d.);
- Uitvoeren hygiënebestek Barend Bos en stormbaan (zwerfvuil en afvalbakken).

De Kleine Duiker vervult daarnaast een maatschappelijke functie door in te spelen op vragen om ondersteuning bij activiteiten van andere organisaties in de gemeente.

In de zogenaamde 2^e 5ha begrazingsweide in de Zuidpolder is op 1 juli 2020 gestart met de natuurlijke begrazing door 5 koeien en een kudde schapen. Deze omvang is in het kader van een gezonde bedrijfsvoering noodzakelijk.

In 2022 heeft de gemeente het bestuur van De Kleine Duiker en de directie van GKB toestemming gegeven voor een pilot om de SROI gelden uit aanbestedingen van bedrijven te mogen inzetten. Met zowel GKB en Kraaijeveld zijn gesprekken gevoerd. Beide bedrijven willen als partner van De Kleine Duiker hierin participeren. Het grote voordeel is dat beide bedrijven kennis en expertise hebben met werkzaamheden die op De Kleine Duiker plaatsvinden. Indien de pilot slaagt, gaat het bestuur op zoek naar andere bedrijven die hun diensten in natura of hun SROI gelden aan De Kleine Duiker kunnen aanbieden c.q. besteden. Belangrijk voor deze ontwikkeling is dat De Kleine Duiker erkend wordt als 'Sociale Onderneming'. Op dit moment worden de voorbereidingen getroffen om de aanvraag voor erkenning te kunnen doen.

In 2022 zijn de eerste voorbereidende stappen gezet met het opzetten van een eigen zorgtak, die mogelijk kan leiden naar de oprichting van een dochter-stichting (Stichting De Groene Duiker) om te

borgen dat de zorgtak financieel zelfstandig functioneert en door gebruik van de faciliteiten van de DKD een bijdrage hieraan levert.

Met de realisatie van de eerste fase van het voedselbos willen we een aspect van de natuurinclusieve landbouw laten zien en beleven. Op termijn wordt een CSA (Community Support Agriculture) consumenten garanderen voor langere tijd afname van producten) tuinderij gestart, waar de deelnemers van de groene zorggroep hun steentje aan bij dragen.

In 2022 zijn een minibieb en een MUP (menstruatieproducten uitgifte punt) ingericht.

6. De toekomst

Met de gegeven missie en visie is een aantal doelen te benoemen die bijdragen aan verhoging van de maatschappelijke relevantie, verbetering van de financiële stabiliteit en van de aantrekkelijkheid van de Kleine Duiker.

a. De boerderij

De komende periode zal het natuurinclusieve aspect van de boerderij worden versterkt. Natuurinclusief boeren vraagt om een integrale aanpak. Natuurinclusief boeren is boeren met en niet tegen de natuur.

De weilanden worden omgevormd tot kruidenrijke graslanden. Dit vraagt om een andere aanpak dan bij regulier productiegras. De medewerkers krijgen een opleiding om de teelt hiervan goed te kunnen begeleiden. Het machinepark moet in verband met een andere manier van maaien hierop worden aangepast.

Natuurlijke begrazing van delen van de Zuidpolder door kuddes van De Kleine Duiker. Per 1 juli 2020 is, zoals gezegd gestart met 5 koeien en een kudde schapen. Het streven is het begrazingsareaal te vergroten. Hiervoor is de stichting afhankelijk van de medewerking van de gemeente.

Heel belangrijk in de natuurinclusieve aanpak is de kwaliteit van de mest. Doordat er geen kunstmest wordt gebruikt, is stromest heel belangrijk. Dit is zeer voedzaam voor onze weilanden. Op dit moment is de stromest niet goed van kwaliteit. Er zit teveel onverteerd stro in en een te groot aandeel paardenmest. Om de stromest te verbeteren wordt onderzocht op welke wijze dit kan worden gerealiseerd. Gedacht wordt aan het omschakelen naar potstallen. In een potstal wordt stro toegevoegd aan mest in de stal. Na een jaar wordt het mengsel mest en stro machinaal uit de stal verwijderd en op het land uitgereden. Bijkomend voordeel is dat de medewerkers minder fysiek worden belast, want dagelijks mest scheppen is verleden tijd.

In de toekomst wordt een CSA tuinderij opgezet. Graag willen wij de Barendrechtse bevolking van verse groente en fruit voorzien, maar ook een mooie plek creëren voor deelnemers aan onze groengroep om zinvol werk te kunnen doen.

b. Zorgaanbieder

De Kleine Duiker streeft ernaar om vanaf 2023 te starten met een eigen zorgaanbod. Een veilige, warme leer, werk- en ervaringsplek met zinvolle activerende dagbesteding/begeleiding naar de maatschappij in combinatie met het bieden van werk. Het is onder meer het voornemen voor de op

te starten eigen zorg een aparte stichting De Groene Duiker, in het leven te roepen. Deze stichting stelt mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in staat natuurinclusief te werken, te leren en te ervaren. Hiervoor is samenwerking met het bedrijf GKB gezocht die in het kader van SROI (social return on investment) haar medewerking heeft toegezegd. Tevens zou het een start kunnen zijn voor toeleidingstrajecten naar de arbeidsmarkt.

De bedoeling is het opzetten van een zorgaanbod voor deelnemers vanaf 18 jaar met een zorgindicatie of met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het werkaanbod op De Kleine Duiker en de Zuidpolder (Horeca en groenbeheer etc.) biedt hiertoe mogelijkheden, evenals de projecten van GKB.

c. De Horecavoorziening

Als stichting zijn wij constant bezig om de aantrekkelijkheid en voorziening voor onze bezoekers en partners te verbeteren, de werkgelegenheid voor mensen met een zorgvraag uit te breiden en de educatieve activiteiten verder uit te bouwen.

Het doel van de horecavoorziening is ondersteunend te zijn voor de activiteiten van De Kleine Duiker en tevens:

1. Lunchroom/boerderijterras voor de bezoekers van de boerderij
2. Een geschikte locatie met een buurtfunctie om elkaar te treffen
3. De leer- en werk mogelijkheden uit te breiden voor mensen met een (verstandelijke) beperking. De bedoeling is dat de horeca mede een werkplek is voor toeleidingsprojecten tot de arbeidsmarkt. Hierbij wordt samengewerkt met Horses & Co en Humanitas DMH
4. De eerste stappen op organisatorisch gebied en op het gebied van de hygiëne en voedselveiligheidsvoorschriften zijn gezet. Ook wordt op termijn een kleine lunchkaart ingevoerd. De mogelijkheid voor bijeenkomsten/feesten van ca 40 personen na sluitingstijd wordt verkend. Aan de hand van een aantal proeven wordt een keuze gemaakt om dit al dan niet op te nemen in het aanbod.

Er is behoefte aan een ruimte waar trainingen, presentaties en vergaderingen gehouden kunnen worden. Hiervoor zal de zogenaamde museumzolder moeten worden verbouwd. Dit zal gepaard gaan met de isolatie van het dak van binnenuit en het aanbrengen van verwarming. Nadat het project verbetering elektrische installaties en plaatsing zonnepanelen is afgerond zal dit project worden opgepakt.

d. De educatieve functie

De boerderij speelt een belangrijke rol bij de voedsel-, natuur- en milieueducatie. Op de boerderij komen informatieborden over de dieren en de manier waarop ze in Nederland en De Kleine Duiker worden gehouden.

Het opleiden van stagiaires en het aanbieden van stage en werkervaringsplekken heeft een plek op De Kleine Duiker. Er zijn mogelijkheden voor allerlei opleidingen en verschillende niveaus. Dat willen we zo houden en waar mogelijk verbeteren en interessanter maken.

Via “boer in de klas” waar De Kleine Duiker bij aangesloten is, is het mogelijk voor scholieren om les te krijgen in de klas of op de DKD. Dit gaat van start in het schooljaar 2023/2024. Om continuïteit van de lessen te waarborgen is op termijn behoefte aan een vaste educatieve kracht.

Ten behoeve van de boerderijeducatie zullen een aantal aanpassingen gerealiseerd worden. Hierbij valt te denken aan een 'Boerenleslokaal” en het melken van de geiten en de 2 melkkoeien in wording, Sophia en Truffel. Leerlingen van Het Technasium hebben een eerste schets gepresenteerd.

e. Personeel en Organisatie

In 2023 wordt een fundament gelegd voor de nieuwe insteek van De Kleine Duiker. Er wordt stevig gewerkt om de bestuurlijke en personele organisatie te professionaliseren. Het bestuur van de stichting werkt eraan om meer op afstand te gaan besturen en een meer toezichthoudende rol te gaan spelen. Dit vraagt administratieve ondersteuning op HBO niveau van de beheerder mede gelet op de plannen voor het opzetten van een zorggroep. In eerste instantie zal dit gaan om een parttime functie waarvoor budgettaire ruimte gevonden moet worden.

Een organigram wordt gemaakt om de communicatie lijnen en verantwoordelijkheden helder te maken.

Er wordt een slag gemaakt op het gebied van HR. Teambuilding, individuele begeleiding en scholing krijgen de komende tijd ruim aandacht. Dit jaar wordt gestart met de algemene medewerkers en medewerkers dierenverzorging op te leiden en te trainen om mee te kunnen gaan in de beoogde transitie van DKD. Daarbij horen worden nieuwe functieomschrijvingen, heldere taakverdelingen en verantwoordelijkheden geschreven gericht op het na te streven profiel van De Kleine Duiker.

De beleidsperiode wordt benut om een personeelshandboek te concipiëren en introduceren. Er wordt gewerkt aan de opzet van een goede HR-cyclus met jaargesprekken, routinegesprekken en het evalueren ervan. De Kleine Duiker wil een lerende organisatie zijn met een fijn team, toegerust voor de uitvoering van beschreven ambities, omdat dit een groot goed is in het realiseren van de plannen op De kleine Duiker.

Vrijwilligersbeleid

Er zijn op dit moment 43 vrijwilligers actief. Deze zijn zeer belangrijk voor De Kleine Duiker. De vrijwilligers zijn onmisbaar bij de organisatie van evenementen, onderhoud aan de gebouwen en de moestuin en communicatie. Een actief wervingsbeleid is noodzakelijk voor het op peil houden van het vrijwilligersbestand. De randvoorwaarden en werkomstandigheden worden waar nodig verbeterd. Voorbeeld hiervan is de verwarming van de werkschuur in de koude maanden.

f. Concreet uit te voeren deelplannen

Terrasinrichting

De ambitie is om de terrasinrichting te vernieuwen en deels te voorzien van zonwering. Daarnaast met behulp van natuurlijke afscheidingen (gevlochten wilgentenen) zithoeken te creëren.

Isoleren van de Hooimijt

De Hooimijt wordt gebruikt als kantoor en personeelsruimte. Er zijn verschillende voorzieningen beschikbaar. Wat nog ontbreekt is een goede isolatie van de ruimte. Dit wordt zoveel mogelijk dit jaar en eventueel volgend jaar opgepakt.

Smaaklokaal 't Duikertje

In het Smaaklokaal is dringend behoefte aan 0,5 FTE ondersteuning in de keuken. De benodigde financiën komen deels uit de inkomsten van het Smaaklokaal en deels uit de algemene exploitatie. Deze functionaris wordt in 2023 aangetrokken.

Boerderijwinkel

In de naaste toekomst wordt gestreefd naar samenwerking met regionaal opererende initiatieven die streekgebonden boerderijproducten produceren en/of promoten. De bedoeling is dat de winkel voorlopig nog een onderdeel blijft van de horeca. In een latere fase zou er een aparte boerderijwinkel kunnen komen.

Bij de verdere ontwikkeling van de boerderijwinkel kan worden gedacht aan het gebruik van de huidige werkplaats in de wagenshuur. Door de werkplaats te verplaatsen naar een nieuwe schuur aansluitend aan het bedrijfsterrein en de vrijgekomen werkplaats in te richten als boerderijwinkel. Dit zou betekenen dat de gehele wagenshuur een publieksfunctie krijgt en het onderhoud en de opslag in een nieuwe loods worden ondergebracht. Verwacht wordt dat deze ambitie binnen de 2e termijn van deze beleidsperiode kan worden gerealiseerd.

Marketing

Om De Kleine Duiker steviger te positioneren in de Barendrechtse samenleving wordt advies gevraagd aan 'Rotterdam de boer op'. Tevens wordt deze organisatie gevraagd een deel van het advies uit te voeren of daarin te bemiddelen.

Voedselbos en moestuin en imker

In het najaar van 2022 is de eerste fase afgerond van de aanleg van een voedselbos met variëteit aan Nederlands historisch fruit. In het voedselbos zijn ruim 100 soorten ecologische fruitbomen aangeplant. De opbrengst wordt verwerkt in de keuken van de horeca en gebruikt voor verkoop in het Smaaklokaal/boerderijterras. Om de opbrengst van de CSA tuinderij en het voedselbos beschikbaar te houden voor de Kleine Duiker zullen er maatregelen genomen moeten worden om de opbrengst veilig te stellen. Denk hierbij aan een hekwerk en op langere termijn vlechthekken. Het beheer wordt een onderdeel van de werkzaamheden van de zorggroep. De erfmoestuin blijft haar huidige functie houden evenals de activiteiten van de imker.

Het kwekerijtje en de vlindertuin

Het kwekerijtje is een particulier initiatief dat gefaciliteerd wordt door de DKD. Het is een tuin, gelegen naast de vlindertuin en is een voorbeeld voor het houden en beheren van natuurvriendelijke tuinen in en rondom de woning. Voor acties als 'steenbreek' zijn goede voorbeelden te vinden. De initiatiefnemer heeft aangegeven op termijn te vertrekken. Deze functie zal dan door de groengroep van De Kleine Duiker worden overgenomen.

Paddock Paradise

Het Paddock Paradise is een sympathiek initiatief om paarden en pony's een zo natuurlijk mogelijke leefomgeving aan te bieden met veel beweging en ruimte voor de kudde. Onderzoek naar de feitelijke kosten en opbrengsten is opgestart omdat er twijfel is of kostendekkende tarieven worden gehanteerd.

Dak wagenshuur

Het dak van de wagenshuur is deels gerenoveerd/geïsoleerd. De volgende stap is het aanbrengen van zonnepanelen en het isoleren vanuit de binnenkant van het dak.

Onderhoud erf

Reservering voor toekomstig groot onderhoud aan bestratingen en ondergrondse infrastructuur is gewenst. Het ophalen van bestrating en vervanging van riolering liggen in het verschiet omdat deze op diverse plaatsen is verzakt en het riool te veel last heeft van verstoppingen.

Beheerderswoning

Door de zich uitbreidende activiteiten op De Kleine Duiker en het toezicht daarop en de maatschappelijke vraag om goede zorg voor de dieren is continue aanwezigheid noodzakelijker geworden. Bijkomend voordeel is dat op een aantal punten de personeelsinzet omlaag kan worden gebracht, zodat dit een positieve werking heeft op de financiën en dat het toezicht dag en nacht is gewaarborgd.

De beheerderswoning kan op termijn gerealiseerd worden met de bouw op het terrein. Alternatief hiervoor is de woning, gelegen aan de 3e Barendrechtseweg 454 (tegenover De Kleine Duiker)..

Onderhoud

Volgens het schema van het meerjaren onderhoudsplan moet dit jaar schilderwerk aan het Duikerhuys en de kapschuur worden uitgevoerd. In overleg met de vaste onderhoudsfirma is besloten groot onderhoud te plegen aan andere schuren, die het onderhoud harder nodig hebben. Het is het streven van het bestuur om ieder jaar het onderhoud uit het meerjaren onderhoudsplan te laten uitvoeren. Apparatuur die is afgeschreven moet conform de meerjarenbegroting worden vervangen. Daartoe worden de benodigde gelden gereserveerd

Dit jaar zet het bestuur zich in om achterstallig onderhoud weg te werken. De hekken rond de verschillende weilanden zijn zeer dringend aan vervanging toe.

Elektrische installatie en zonnepanelen

De opdracht voor het verzwaren en verplaatsen van de meterkast is reeds aan STEDIN verstrekt. De installatie van het complex is op een professionele manier vastgelegd en vraagt om aanpassingen om aan de normen te voldoen. Een plan hiervoor wordt opgesteld en in 2023 uitgevoerd.

De aanschaf en plaatsing van zonnepanelen met mogelijk een warmtepomp is noodzakelijk in verband met verduurzaming en forse energierekening. Het streven is om in 2023 de plaatsing van zonnepanelen op de wagenschuur te realiseren

Machines en wagens

De 'kleine' tractor is aan vervanging toe. De gebruikte wagens voor stro, zand, marktkramen, veevoer, afval en mest worden regelmatig gecontroleerd op basis van de normen van RDW en waar nodig aangepast, gerepareerd of vervangen.

Dierenwelzijn

Een overdekt verblijf voor de kippen en ander gevogelte is gewenst. Vanwege de vogelgriep zitten de kippen al maanden opgehokt. Deze hokken zullen voldoende groot worden uitgevoerd, zodat de beesten binnen voldoende ruimte hebben.

Mestopslag, septic tank en helofytenfilter

Ondanks doorgevoerde verbeteringen aan de mestopslag is de huidige situatie onvoldoende milieuvriendelijk. Naast eerder genoemd onderzoek naar potstallen is het gewenst de huidige situatie te verbeteren. De werking van septic tank en helofytenfilter worden verbeterd en gekeken wordt op welke wijze de mestopslag toekomstbestendig gemaakt kan worden.

Externe ondersteuning ontwikkelingen

'Rotterdam de boer op' kan voor ondersteuning zorgdragen bij de marketing activiteiten. Hiervoor is geld nodig. Dit geldt ook voor scholing en bijscholing personeel en begeleiding van de organisatorische wijzigingen die zijn aangekondigd.

7. Conclusie

De Kleine Duiker is veel meer dan een recreatieboerderij, nl een buurtboerderij. In de communicatie uitingen wordt dit aangepast. De Kleine Duiker wordt zelf een zorgaanbieder en verbreedt daarmee het zorgaanbod.

Er is externe expertise en ondersteuning nodig voor de uitvoering van de beschreven ambities en plannen. Veelal is de KLD afhankelijk van sponsoring van activiteiten die extra zijn en uitstijgen boven de gebruikelijke exploitatie uitgaven. Hiervoor zal naar fondswervings- en subsidiëringsopties worden gezocht.

De Kleine Duiker leent zich bij uitstek voor een natuur inclusieve manier van boeren. De ligging en de opzet van de boerderij met de neventakken vraagt om een integrale benadering van de natuurinclusieve manier van werken en denken. Dit sluit aan bij natuur ambities van het provinciaal en gemeentelijk beleid.

Het is nodig om hoofd, hart en handen te verbinden. De organisatie te laten doordeesemen van het natuurinclusieve gedachtegoed, waardoor alles op De Kleine Duiker elkaar gaat versterken. Belangrijk is om een speerpunt als basis te kiezen en dat verder uit te bouwen naar de hele organisatie. Dat mag de tijd krijgen die het nodig heeft. Het mag organisch groeien.

Een eerste aandachtspunt zou de bodem kunnen zijn . In kaart te brengen wat de bodem, het fundament nodig heeft en hoe dat bewerkstelligd kan worden. Waarbij de hele organisatie doorlopen wordt om te kijken waar de versterkingen kunnen komen of de afbreukrisico's zitten. Een voorbeeld van versterking is verbetering van de mestkwaliteit door gebruik van potstallen en bokashi (stalmest op natuurlijke wijze omzetten in bodemverbeteraar). Een voorbeeld van afbreukrisico is het gebruik van ontwormingsmiddelen en andere chemische stoffen.

Dit beleidsplan is een organisch groeiend document dat op iteratieve wijze tot stand is gekomen en nog steeds groeit.

8. Opdracht.

Een plan van aanpak om gericht te komen tot gewenste handelingen is een van de eerste acties na accordering van dit beleidsplan om De Kleine Duiker verder te ontwikkelen naar een natuurinclusieve buurtboerderij.

Er zijn naast de algemene visie een flink aantal concrete plannen opgenomen in dit beleidsplan. Deze zullen een financiële vertaling moeten krijgen in de op te stellen meerjaren begroting. Hierin worden ook de onderhoud- en projectplanning opgenomen. Elk jaar wordt de jaarbegroting vergezeld van een jaarplan met concrete acties. Het is aan de organisatie om hiervoor de bouwstenen aan te dragen en aan het bestuur om op basis hiervan een begroting op te stellen.

Barendrecht, juli 2023.